

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 18 (437)

Fredagen den 1 maj 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. > 5:— Iduns Modet., månadsuppl. > 3:— Barngarderoben..... > 3:—	Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lös:n endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp- rad
---	--	--	---	--

Sofia Dorothea Holmberg.

En trotjänarinna.

Min läsarinna! Vet du, hvad en trotjänarinna vill säga, en verklig trotjänarinna, en som ägnat hela sitt lif, alla sina krafter åt en och samma familj, och som gjort detta med varmaste intresse, med aldrig tröttnande nit, som äldrats och blifvit skröplig, men dock sökt uppfylla sina plikter på det samvetsgrannaste, fastän kanske hvarje fjät kostade möda och hvilans skulle känts ljuf. Det är bilden af en sådan kvinna — en föresyn för sina tjänande systrar — Idun i dag vill framlägga, i tider, då så många mer eller mindre grundade klagomål höjas öfver de moderna tjänarnes vanskligheter.

Sofia Dorothea Holmberg föddes i Stockholm d. 27 mars 1823. Hennes far var tapetserare vid hofförvaltningen och husgerådskammaren, där han var anställd som förman. Han var duglig och arbetsam och hade väl bättre kunnat sörja för de sina, om han ej borttryckts af döden redan vid 42 års ålder, då Sofia endast var 6 år gammal. Fyra barn hade dött i späda ålder, en bror och en syster blefvo jämte henne faderlösa. I tanke att lättare kunna försörja sig och barnen tog modren nu plats som sjuksköterska vid Ulriksdals Invalidinrättning mot en dagspenning af 18 skilling samt fria husrum och vedbrand. Som emellertid denna ringa förtjänst ej kunde räcka att lifnära henne och barnen, blef det för henne allt knappare och hon måste sända den äldsta dottern Sofia ut i tjänst redan vid 13 års ålder. Först hade dock Sofia en termin fått besöka Solna skola; att hon där använde läro-

git nytta af den undervisning modren själf förut gifvit henne framgår däraf, att hon fick beröm af prosten Fröst och vid terminens slut som premium erhöill en bibel.

Hon fick nu först plats i en handverkarfamilj i Stockholm, där hon stannade ett och ett halft år, och kom sedan till en underofficer vid Svea artilleri, anställd vid tygstaten därstädes och hvilken hade boställsrum i Artillerigården. Där kvarstannade hon i fyra år. Under den tid hon där tjänade, inflyttade en nygift officer vid detta regemente i en våning, belägen i samma förstuga. Det var en epok, som Sofia väl mindes, när den unga, vackra bruden infördes i sitt nya hem, men föga tänkte hon då, att hela hennes kommande lif skulle ägnas åt dennas tjänst. Efter de fyra årens förlopp flyttade Sofia 1842, 19 år gammal, öfver förstugan och fick tjänst i nämnda officersfamilj. Hon antogs för att taga vård om det första barnet, som då väntades, och i denna familj har hon sedan kvarstannat hela sitt lif. Hur hon fyllde sin plats där, vill jag nu söka skildra.

Hon vårdade efter hvarandra trenne söner med aldrig svikande omsorg och ömhet. Hennes mammor har mången gång berättat, hurusom hon om nätterna kunde timalts bära barnen för att ej störa modren, och aldrig hördes ett häftigt eller ovänligt ord från hennes läppar. Hon innehade också från början en förtroendepost i huset.

Med barnens tillväxt förändrades hennes ställning i huset, hon blef husjungfru i st. f. barnjungfru, fastän hon fortfarande hade barnens vård sig

Vill du icke blifva bättre, så upphör du snart att vara god.

S:t Bernhard.

anförtrödd och ingen annan än »Fia» har någonsin haft förtroende att hjälpa dem. Hon benämndes äfven af dem »Blom» och gick då och gällde för deras betjänt. Och snart blef det så, att Fia skulle »allting bestyra». Då de började i skolan, var det hon som förhörde deras läxor; att hon var ovanligt bildbar och hade ett godt hufvud, synes däraf, att hon med så liten underbyggnad dock kunde gå i land därmed, och säkert tillväxte hennes vetande i samma mån som barnens. T. o. m. *latinska* läxor förhörde af henne. Katekesen inlärdes ofta på det sätt, att hon läste den högt för barnen: de lärde sig då lättare. På den tiden fick man plugga katekesen vid sju års ålder.

Hon var äfven i alla andra afseenden en exemplarisk tjänarinna. Skicklighet i sina sysslor förvärfvade hon med lätthet, både till följd af sin goda vilja och sitt goda förstånd. Särskildt i gardinuppsättning var hon mycket framstående och gjorde detta bättre och fortare än mången tapetserare; det var som hade det legat i fingrarna. Så hade hon den ovanliga förmågan att vid storstädning ordna allt, så att det kom på sin rätta plats, böcker, papper m. m. Därför blef det ock så, att intet kunde ske utan henne, och hela familjen blef allt mer beroende af hennes hjälp. Hennes husbonde gaf henne äfven det beröm, att hon var som en »durkdrifven vaktmästare» att gå ärenden, då han en tid hade en befattning som gjorde en mängd sådana af nöden.

Sälunda tjänade hon ett fjärdedels sekel till hennes husbondes död och kvarstannade sedan hos hans änka och söner. Blott en af dessa bildade eget hem, och mot hans hustru och barn visade hon städse samma tillgifvenhet och tillmötesgående, som hon visat honom alltsedan hans späda år, och barnen återgäldade hennes tillgifvenhet i rikt mått och vande sig ock som alla andra att städse vända sig till »Fia», hvilken alltid lika blid och vänlig aldrig kunde afslå en begäran.

På lediga stunder sysselsatte sig Sofi med läsning och läste med urskillning och intresse både resebeskrifningar, skönlitteratur o. d. och hade reda på allt. Ännu de senaste åren åhörde hon föreläsningarna å Arbetareinstitutet i astronomi m. fl. ämnen.

Hon hade ej, som annars är så vanligt med dem, som länge tjänat i samma familj, tagit sig någon ton eller önskat vara den styrande, utan alltid var hennes sätt utmärkt genom samma jämnmod och villighet. Det var äfven alltid hon som böjde sig för kamraterna.

Tillbakadragen och anspråkslös höll hon sig själf ringa, och då för några år sedan fråga väcktes att skaffa henne guldmedalj för trogen tjänst, men det ej kunde ske utan hennes vetskap, eftersom hennes prästbetyg erfordrades, afböjde hon detta; hon hade blott gjort sin *plikt* och ej mer, sade hon. Säkert skulle åtminstone hennes 50-årsjubileum ha firats, då hon tillhört denna familj ett halft sekel, om ej just vid den tiden familjen hemsökts af sorg och död: den äldste sonen (hvilken första vårdarinna hon varit) borttrycktes, sedan ej långt förut en hans unga dotter skördats af döden.

I dessa sorger deltog ingen varmare än den trogna Sofi, och hon visade äfven då många prof på sitt finkänsliga sinne och varma hjärta. Så fanns en liten af henne själf författad vers

instucken bland de rosor, med hvilka hon tog afsked af den unga bortgångna.

Alltjämt ett mönster och en föresyn kvarstod hon på sin post. Hon hade blifvit så outhärlig, att man aldrig ville släppa henne. Visst blef henne mången gång mödan tung och hon längtade efter hvila, men som hennes matmor, i hvilken tjänst och jämte hvilken hon åldrats, själf var ovanligt rask, hade hon svårt att sätta sig in i att Sofi ej ständigt kunde vara lika ung och rörlig. Under många år stod för hennes räkning ett rum tomt, där meningen var att hon en gång skulle få njuta den välförtjänta hvilan, men för hvarje gång fråga väcktes att hon skulle lämna sin plats, blef hennes fru så ledsen, att hon ej nändes säga det afgörande ordet. Så fortgick det till förra våren, då sjukdom tillstötte och gjorde slag i saken, och efter 53 års tjänst lämnade hon, 72 år gammal, sina göromål i yngre händer, kanske med blandade känslor af saknad och belåtenhet. Ej långt därefter afled hennes älskade matmor, och sedan dess började den åldriga tjänarinnan äfven småningom tyna bort. Det var som kunde ej hennes förut försvagade krafter stå emot detta slag. Sorgen är ju ett blodförgiftningsmedel. Måhända var den en bidragande orsak till den tärande sjukdom, som nu i förra månaden ändade hennes lif.

Hon skulle dock så gärna velat lefva några år ännu, alltjämt med ordnande hand deltagande i det för henne så kära gamla hemmets vård, men sjukdomen var obeveklig. Hennes tröst under denna var, att *de* hon vårdat som barn och åt hvilka hon ägnat sitt lif, nu i sin tur vårdade sig om henne med största ömhet. »De kunde ej vara snällare mot mig om jag vore deras mor,» sade hon. De ville göra allt för att hålla henne kvar och för att lindra hennes plågor. Hon var då ej längre »deras Blom», som passade upp dem, utan deras blomma, som de pysslade om och sökte hålla vid lif.

Liksom hon alltid varit en föresyn, var hon det äfven intill det sista i tålmod och undergifvenhet. Ej ett otåligt och knotande ord kom öfver hennes läppar. »Jag har allt utom hälsan, jag får ej klaga, mången har intet och måste lida samma plågor.»

Då hon — endast några dagar före sin bortgång — tillfrågades, om hon hade något emot att blifva omtalad i Idun, svarade hon med ett leende: »Frun brukade säga, att jag skulle komma i Idun, det kunde ju vara roligt, men kanske är det för pretentiöst.» Efter någon eftertanke tillade hon: »Men gör det ej för grant, jag har ju intet utträttat... blott några uppfyllda plikter.»

Blott uppfyllda plikter!

Trohet i det lilla har hon visat under hela sitt långa själförnekande lif och med trohet i det lilla följer trohet i det som mer är. Och denna trohet bär löfte med sig för ett kommande lif. Det är därför vårt hopp, att då nu hennes tinglas runnit ut, hon må mötas af det ordet af sin Herre: Du gode och trogne tjänare, öfver en ringa ting hafver du varit trogen, gack in i din Herres glädje!

Nu är de hvita sippornas tid.

*Nu är de hvita sippornas tid...
De lysa ur snår, de nicka från lid;
När solen strålar, när månen ler,
I gräset man deras stjärnor ser.*

*Nu sjunger lärkan i blånad höjd
Om nytänd kärlek och nyväckt fröjd;
Och vakan sitter i granens topp
Och diktar sånger om hjärtats hopp.*

*Nu surra bien kring hägg och al
Och barnen leka i grönklädd dal;
Nu sjuder bäcken af lust och mod,
Så varmt som människans unga blod.*

*Nu är det fröjd uti nordens land,
Nu gå de unga här hand i hand;
Och vinden hviskar, så varm och blid.
Nu är de hvita sippornas tid.*

Reinhold Winter.

Elevhemmet i Stockholm.

Det visst är det många af Iduns läsare, som ej veta något om det s. k. Elevhemmet här i Stockholm. Låt mig därför få säga några ord om dess uppkomst och meningen med detsamma.

För ungefär ett tiotal af år sedan kände en varmhjärtad; i ekonomiskt afseende oberoende kvinna sig manad att räcka en hjälpsam hand åt några af de unga obemedlade kvinnor, som här i Stockholm arbeta för sin utbildning på olika arbetsområden. Hon fann snart, att den bästa och mest effektiva hjälp var att bilda ett hem, där de unga mot en mycket billig afgift kunde få bo under sina arbetsår i hufvudstaden. Denna plan realiserades år 1886, och sedan dess ha icke mindre än 46 unga kvinnor njutit godt af hemmet. Nu står emellertid hemmet framför ett »vara eller icke vara». Stiftarinnan, som genom årliga bidrag möjliggjort dess existens, har nu till följd af förändrade ekonomiska förhållanden måst draga sig tillbaka, och om hjälp icke kommer från andra, nya håll, så måste hemmet upplösas. Det är denna upplösning man så gärna vill förebygga genom att möjligen hos någon eller några väcka sympati för hemmet och dess verksamhet.

Låt oss göra ett besök i Elevhemmet! Det är beläget vid Adolf Fredriks kyrkogata 15. Från tamburen komma vi då först in i en stor ljus sal, som tillika är samlingsrum. Vid sidorna af detta ligga elevernas rum, ljusa och luftiga äfven de. Vanligen bo två och två i ett rum. Hemmet har en husmoder, som odeladt kan ägna tid och krafter åt detsammes vård. Det är icke något kasernartadt detta hem, just därför att en kvinna på ett moderligt och omhul-

dande sätt är dess medelpunkt. Högsta antalet elever, som bott där på en gång, har varit 10.

En af de unga kvinnor, som under sin studietid bott på hemmet, har sagt mig, att hon med den djupaste tacksamhet och största glädje tänker tillbaka på den tid, hon tillbragt i hemmet. Jag låter henne äfven nu tala.

»Hvar skulle vi eljes, för att först hålla oss vid den ekonomiska sidan, fått ett sådant ställe att bo på för 35 kr. i månaden! På de mycket billiga inackorderingsställena får man mången gång ej öppna sitt fönster för att släppa in luft: man måste hushålla med värmen. Här skulle alltid vara frisk luft. Så fingo vi alltid god och kraftig föda, ett så väsentligt villkor för att kunna arbeta ordentligt. Sedan vi bott i hemmet 8 dagar, funno vi, att det smakade förträffligt att om morgnarna äta gröt och till vår andra frukost ordentlig lagad mat. Och hvilket godt och gladt samlif förde vi ej midt under allt arbete! Ännu räkna vi det för våra gladaste stunder, då vi påminna oss hemmets dagar. Vi minnas både de allvarliga samtalen och det glada skämtets stunder. Många djupsinniga krior skrefvo vi, men versmakare voro vi därjämte.

Och huru välgörande verkade det ej på oss, att vi fördes tillsammans från olika arbetsfält. Gymnasten gaf oss föreläsningar om nödvändigheten af att väl vårda vår kropp, och kamrater från Tekniska skolan manade oss seminarie-elever att beakta vikten och värdet af det praktiska arbetet.

Vi hade också små fester; vår husmoder, som var allas vår vän, hade alltid reda på våra födelsedagar. De firades visserligen mycket enkelt, ty allt i hemmet var enkelt, med grönt på bordet och en nybakad bulle, men genom sådana små fester växte vår hemkänsla. Främst af allt skulle jag vilja säga att öfver hemmet hvilat den ande af trefnad och ro, som vi så väl behöfde under vårt arbete.»

Så långt min sagesman. Genom upprop, synliga i de flesta större Stockholmstidningarna, ha flere för hemmet intresserade kvinnor vädjat till allmänheten i hopp om att väcka intresse för hemmets fortfarande bestånd. Det är nästan en utnött fras man kommer med, då man säger, att den bästa hjälp man kan räkna en behöfvande medmänniska är att hjälpa henne till arbete, så att hon själf kan förtjäna sitt bröd. Här om någonsin äger likväl denna sats sin tillämpning. Men det är en dubbel hjälp man här vill räkna de unga: man önskar ej blott att förhjälpas dem till arbetsduglighet, utan ock att göra vägen härtill så god och jämn, så ljus och glad som möjligt, så att de unga ej må duka under i ett alltför tungt arbetsjakt.

De personer, som känna sig manade att understödja hemmet genom penningbidrag, kunna göra detta antingen för en gång eller årligen under en tid af 5 år. Äfven de minsta gåfvor mottagas med tacksamhet. Gåfvorna kunna insändas antingen till någon af de personer, som undertecknat uppropet, eller till hemmets föreståndarinna, fru Aug. Holmblad, Adolf Fredriks kyrkogata 15.

Lilly Engström.

Ännu ett ord i barfotafrågan

af En annan husmoder.

Jag tror, att jag gör mig till tolk för mångas känslor, då jag uttalar ett tack-samt gillande af, att »Husmoder» i ett af de sista numren af Idun genom sin lilla artikel »Barfota» bragt däri berörda fråga å bane. Mer än en moder har förvisso känt önskvärdheten utaf, att seden att låta sina barn gå barfota måtte vinna mera burskap inom våra s. k. »bättre» kretsar, blifva »comme il faut». Och hvad jag här nedan tillfogar vill blott tjäna till att yttermera betona vikten och lämpligheten af denna sed och grundar sig på de praktiska rön, jag såsom moder och uppfostrarinna till sex förhoppningsfulla plantor varit i tillfälle att göra.

Från början var det emot min vilja jag nödgades gifva efter för mina ostyriga småttingars lust att springa barfota. Mina på gammal fördom grundade förbud här-emot blefvo utan verkan och resulterade på sin höjd i en osmaklig ögontjänst. Så snart barnen kommo för sig själfva, voro både förmaningarna och strumporna som bortblåsta. Isynnerhet voro mina flickor — de fyra äldsta bland barnen — omöjliga att bringa till hörsamhet. Nolens volens släppte jag därför tyglarna, som jag fann mig oförmögen att i det fallet styra, och barnen fingo följa sin böjelse. Och jag fann snart, att de mädde förträffligt här-af. En aldeles påtaglig härdande verkan kunde man snart nog här-af skönja. Hosta, snufva och förkylning i alla former syntes aldeles glömma att inställa sig, t. o. m. om vintern, då barnen dock vid ej alltför stark köld mycket ofta barbenta fingo leka bland snö och is.

Gärda, min dotter nr 2, hade genom för tränga skodon för ett par år sedan förvärfvat sig en af dessa obehagliga tingestar, man kallar liktornar, och åtskilliga af de vanligen rekommenderade medlen häremot hade utan varaktigt resultat blifvit använda. Men sedan flickan ständigt gått barfota några veckor, var liktornen fullkomligt försvunnen.

Alla de hygieniska fördelar af luftens fria tillträde till fötterna äro i korthet påpekade i det af »Husmoder» citerade upp-ropet och kunna ej nog i minnet inskrifvas. Härtill sällar sig ock en rent ekonomisk synpunkt, som, särdeles om barnaskaran är talrik och ej öfverdrivet riklig flod råder i familjens kassa, bör vara beaktansvärd: reduceringen af årets utgiftsstat för skodon och strumpor till hälften af deras vanliga belopp. Den som känner dettas vanligtvis ganska ansenliga dimensioner, bör ej känna sig illa tillfreds med en minskning af denna post.

Korteligen: barnens önskan har nu blifvit min både för deras egen skull och af rent ekonomiska skäl.

Men mången, som fått ögonen öppna för alla dessa oomtivistliga fördelar, tvekar kanske ännu af rent estetisk hänsyn att låta fördomen och konvensansen fara. Fötterna bli klumpiga och huden grof. Jordens stoft och solbränna gifva dem ett föga prydligt utseende, menar man. Därmed har det dock ingen fara, blott man sorgfälligt tillser, att de få sin behöfliga ans. Atminstone är detta min erfarenhet.

Ja, jag skulle till största delen rent af vilja häfda de gjorda påståendenas raka motsats! Långt ifrån att blifva oformliga erhålla fötterna genom att få göra sin dem af naturen välvist tillämnade tjänst just sin naturenlige form. Utväxter, krökta tår, invuxna naglar och andra likartade prydnader, som våra »nätta» skor nästan alltid medföra — alla dessa olägenheter försvinna totalt, då fötterna befrias från sina tryckande bojor. — Att huden blifver hårdare vid fotens bruk i naket tillstånd, än då den är sorgfälligt inbäddad i sin tränga och osunda kammare, är själfallet. Emellertid kunna mjukhet och smidighet lätt nog bibehållas genom ett enkelt medel, som jag årligen på mina barn med fördel använder. Om aftnarna efter den fottvagning, jag då alltid låter dem företaga, ingnidas sommartiden fötter och underben tämligen rikligt med vaselin, glycerin eller dylikt, hvilket åter gör huden glatt och smidig. Vid tvagningen bör noga tillses, att ej stoft af främmande ämnen får stanna i fotsulorna, där det tydligtvis lätteligen fäster sig och under dagens lopp inpressas och, om det får kvarlita, kan vålla inflammation och under alla förhållanden misspryder foten. Duktig borstning med tvål- eller såpvatten aflägsnar emellertid lätt hvarje dylik rest. — Vill man undvika solbrända fötter, hvarvid jag för min del lägger föga vikt, bör man iakttaga att varma och soliga dagar tvätta fötterna endast om kvällarne samt blanda något borax i tvättvattnet. För öfrigt böra barnen, långt ifrån att afhållas från vattnet, tvärt om fritt få följa sin smak att, ju mer dess bättre, med sina bara fötter plaska i vattnet, gå på fuktig mark o. s. v. Detta är ett förträffligt härdningsmedel och mycket omtyckt af dem själfva.

Iduns ärade läsarinna vill jag lägga den maningen på hjärtat: låten edra småttingar få gå barfota! Bryten med fördomen och gån i eder ort i spetsen för en reform till det bättre! Och exemplen smitta ju. »Det finnes,» säger den berömda Sebastian Kneipp, »bestämt intet säkrare medel att stärka nerverna och göra dem motståndskraftiga än att gå barfota. Och föräldrar, som undandraga sina barn detta härdningsmedel, begå ett oförlåtligt fel.»

När våren kom åter.

Skiss för Idun af *Homo Sum*.

Helena Skog satt lutad öfver sitt skrifbord. Det var ej ett sådant där litet elegant damskrifbord, öfverhopadt af fotografier och lyxföremål, där det knappt tycks vara plats att skifva en biljett. Åhnej, här var utrymmet nog tillräckligt och inkräktades ej af några prydnadssaker. På det stora tarfliga bordet stod ett stort klumpigt bläckhorn; på ena sidan fanns en utdraghylle, fylld af lexika och andra skolböcker, och på den andra lågo linialer och pennor. Här gällde det bara arbete och åter arbete, det syntes tydligt. Där om vittnade också en hög blå temaböcker, som tronade midt på bordet i förbidan på sin dom.

Men i kväll tycktes Helena ej hafva blick eller tanke för dem. Framför henne låg ett öppet bref och dess innehåll absorberade henne fullkomligt. Af det bekymrade, nästan

förskräckta uttrycket i hennes ögon och det smärtsamma dräget kring munnen skulle man tro, att brevet innehållit ledsamma underrättelser. Och likväl var detta bref ett kärleksbref, ett friarebref från den ende man Helena älskat! Och det var ej någon gulnad relik, som tagits fram för att upplifva gamla minnen. Nej, denna afton hade hon brutit det.

Det tog lång tid för henne att läsa; det var som om hon haft ett främmande språk att tyda, hvare hon var föga hemmastadd. Hvarje mening måste tagas om ett par gånger, för att innehållet skulle blifva henne någorlunda klart. Slutligen vek hon ihop det, lade in det i sitt kuvert och därpå i en skrifbordslåda, som hon sedan omsorgsfullt läste.

Så steg han upp och gick ett par slag i det lilla rummet, som öfver sig hade något så glädjelöst, nästan torftigt, ehuru allting var ordentligt och snyggt. Så satte hon sig ned i soffan, den enda möbelen med några, om ock mycket måttliga, anspråk på komfort. Här ville hon sitta för att riktigt i ro få tänka, tänka. — Men tankarna ville alls icke låta ordna sig. De komma blott emot henne som stora frågetecken, och hon satt där bara och stirrade stelt och hjälplöst på dem. Men ju mer hon stirrade på dem, dess mer beklämd blef hon, och det kom öfver henne ett utsägligt medlidande med sig själf. Till slut kastade hon sig ned, lutade hufvudet mot den lilla hårda soffkudden och snyftade våldsamt, hejdlöst. Det var som om en vårflod genombrutit sina fördämningar och nu strömmade fram, ryckande med sig allt: allt, som varit tungt och bittert och svårt, alla mulna, kalla, ensamma dagar, alla svikna förhoppningar, alla små naggande motgångar, alla svidande minnen, allt, som hon under långa, ensliga år burit inom sig utan en tår, utan en klagan.

Åh, hvad det kändes godt att en gång få gråta ut, hvilken befrielse det var!

Snart var hon åter lugn, satte sig upp och strök håret ur pannan. Tankarna voro nu klarare, men alltjämt vemodiga.

Och dock borde hon ju känna en jublande fröjd; hvarför kunde hon det icke, hvarför var det så rent omöjligt? Var hennes hjärta då så helt förfruset och dödt? Kunde där aldrig mer komma lif?

Åh, det var det som gjorde henne så förtviflad, att nu då lyckan verkligen bjöds henne, så ägde hon intet att taga emot den med. Den hade kommit för sent, för sent! — Ack, detta det sorgligaste ord på människospråk! — En gång hade hon kunnat gifva en rikedom af kärlek och hängifvenhet, då känslorna voro unga, friska, hvarför fick hon ej skänka den då? Hur hade hon ej kämpat och stridit för att glömma och med all makt sökt döda det dyrbaraste hon ägt. Till slut hade lugn och resignation kommit. *Han* hade ju så fullkomligt försvunnit ur hennes värld, att hon icke mer visste hvar han lefde, eller om han ens lefde. Och så småningom hade hon kunnat tänka på honom nästan med likgiltighet, köld, och därvid känt sig riktigt glad!

Och när så den eld, som en gång brunnit så klart och kunnat värma så godt, med mycken möda var släckt och blott en hop fallnade kol fanns kvar, då först kom han till henne och begärde värme! Och när hennes lefnadsmod tycktes brutet och lifsglädjen flydd, då kom han och bad henne blifva hans solsken! Hvilken ironi! — Åh, så bitert, så sorgligt! —

Men mot honom kände hon ingen bitterhet. Hon visste ju nu, hvarför han ej kunnat komma förr, hvarför han så länge måst lämna henne ensam. Han hade aldrig förlorat hoppet och ej heller helt förlorat henne ur sikte, fast han aldrig gifvit sig tillkänna.

De där blommorna, som hon fick en jul, och som hon trodde var från någon af hennes elever, fast ingen velat tillstå det, dem hade han låtit sända henne. Tänk, om hon hade vetat det då! Hvad det skulle gjort henne lycklig och hvad hon skulle älskat och omhuldat dem till det sista! Nu påminde hon sig med förskräckelse, att hon låtit städerskan ganska snart taga ut dem, emedan de uppväckt smärtsamma minnen hos henne. Stora skära nejlikor och svarta penséer, alldeles som i en bukett han en gång skänkt henne för längesedan. O, hur hade hon nänts att kasta bort dem? —

I morgon skulle han komma till henne för att få sitt svar. Hur skulle hon kunna säga honom, att det nu var för sent? Han lät så förtröstansfull, tycktes ej hafva en skynt af tvifvel om att hon var densamma, som då de skiljdes för snart tio år sedan. Ack, han anade ej, hur gammal hon blifvit, fast ännu icke trettio år!

Hon gick fram till spegeln, som vanligen hade så föga intresse för henne, och betraktade nu forskande sin bild. Det var ett fint, blekt ansikte med stora, själfulla, men allt för melankoliska ögon. »Åhja,» sade hon sig själf, i det hon vände sig bort med en suck, »ansiktet ser kanske på det hela taget icke så gammalt ut. Men hjärtat är så gammalt, så gammalt!» —

Nu varseblef hon alla skrifböckerna på bordet. Dem hade hon ju alldeles glömt och klockan var nära elfva! Nåja, i natt skulle hon ju ändå icke kunna sofva, så hon kunde lika gärna arbeta.

Nästan lättad af att sålunda nödgas komma ifrån sina egna grubblerier, försökte hon nu koncentrera hela sin tankekraft på dissikeringen af dessa produkter af mer eller mindre grumliga små flickhjärnor. Men hur det var så tänkte hon likväl hela tiden sina tankar bredvid — likasom i marginalen. Så här t. ex., i det hon strök ut en löjligt missbildad mening: »ja, andras misstag kunna ju förefalla oss komiska nog, men åt våra egna le vi minsann icke.» Eller: »hvad lifvet är för en svår skola! Och att man ständigt skall göra så många fel och bockar! Men Gud är en kärleksfull, tålig lärare, som aldrig tröttnar på att undervisa oss. Säkert skall han hjälpa oss igenom till sist, fastän vi äro sådana olärliga, tröga lärjungar.» —

När slutligen den sista skrifboken var färdig och blifvit lagd till de öfriga, kände Helenas ögon äfven stor benägenhet att sluta sig. Naturen tog ut sin rätt, och snart sof hon som ett godt barn, de ängslande tankarna till trots.

Följande morgon vaknade hon med häftig hjärtklappning och en orolig känsla af att hon skulle hålla en svår lektion, hvartill hon ej hunnit förbereda sig. Ack, nu mindes hon — brevet! I dag skulle han ju komma för att få sitt svar. Hur skulle det lyda? Det hade hon själf icke den aflägsnaste aning om, och det värsta var att hon ej heller hade någon tid att tänka öfver det, ty klockan var mycket och hon måste skynda sig till skolan.

När lektionstimmarerna voro öfver, begaf Helena sig genast hem för att på allvar begrunda allt hvad hon borde säga honom.

Det skulle hon nog få tid till, ty säkert kom han ej förrän på eftermiddagen, lugnade hon sig.

Men knappt hade hon lagt af sig ytterkläderna, förrän en skarp knackning hördes, och nästan omedelbart därpå såg hon på tröskeln en högre man sträcka armarna emot sig och hörde sitt namn uttalas af en klangfull, välkänd stämma.

Helena drog sig så långt bort i rummet som hon kunde och sökte med ena handen stöd mot ett bord. Hon darrade i hela kroppen och vågade icke se upp. »Jag har ju ännu icke gifvit något svar,» framstamade hon liksom för att värja sig, vinna litet tid.

»Det behöfver du inte heller, jag kommer själf och tar det!»

Några raska steg öfver golvet, och han drog den skälvande gestalten till sitt bröst, lyfte upp det bleka ansiktet och blickade djupt, djupt in i hennes ögon. —

Var det den varma glöden i hans blick, som kom den sista isen i hennes att smälta? Där föllo två stora droppar på hans hand. Och på samma gång brast äfven isbojan kring hennes hjärta, och med bäfvande fröjd kände hon, att det åter klappade varmt. — Den långa kalla vintern var förbi. Det skulle på nytt bli vår!

”Det yngsta Sverige”

IDUNS julnummer.

Ges det väl här i världen något mer intagande än ett oskuldsfullt och täckt barnansikte, från hvars ögon och minsta linie hälsa och lifsglädje spela? Kan någonting lättare få modershjertan att klappa, blickar att stråla, munnar att le än dessa förtjusande små barnkammartaflor, »det yngsta Sveriges» konterfej, som möta oss i våra egna eller våra vänners album eller hejda våra bråda steg framför fotografernas skyltlådor? Kamerans konst har i våra dagar nått mycket långt, och ej minst har den specialitet därpå, som sysslar med barnporträttet, i smak, behag och teknisk fulländning utvecklat sina bästa sidor.

Iduns redaktion har häraf kommit på den tanken, att *en representativ samling af svenska barnporträtt*, hopbragt af det bästa som i branschen stode att få allt ifrån Ystad intill Haparanda, på samma gång den blefve något ovanligt och nytt, borde i hög grad föga alla moderliga hjärtan. Helt säkert, tänkte vi, kunna vi ej finna en prydad, värdigare vårt högtidsnummer och vissare om våra läsarinners sympati, än ett dylikt galleri, som i sig skulle gifva dragen af vår yngsta generation, morgondagens hopp — »Sveriges framtid»!

För att förverkliga denna plan ha vi i dessa dagar utfärdat en inbjudning till *samliga vårt lands fotografer*, hvilken vi bland annat låtit införa i deras vidt spridda fackorgan »Fotografisk Tidskrift». Denna inbjudning är af följande lydelse:

Då det är vår afsikt att för vårt under arbete varande »*Iduns julnummer 1896*» — en publikation, hvilken med hänsyn till konstnärlig utstyrelsel och gediget litterärt innehåll kommer att ställa sig i allra främ-

Stor Vår-Realisation!

Från o. med 22 april till 15 maj realiseras ett större parti Glas o. Utskottsporslener samt öfriga Husgerådsartiklar, passande för Bouppsatningar till sommarnöjen, såsom knivar, gafflar, skedar, brickor, brödkorgar, koppar — emaljerade och förtenna kokkärl, grytor, stekpannor, mortlar, kaffekvarnar, kaffebrännare, hinkar, baljor, lerkärl och borstar m. m.

Obs! Af en händelse finnes ett parti Tapeter och Rullgardiner, som bortslumpas.

Aktiebolaget Svenska Husgerådsmagasinet

17 Tegnérgatan 17, hörnet af Döbelnsg.

sta ledet bland de elegantare jultidningarna — söka åstadkomma *en större utvald samling porträtt af svenska barn*, och då vi taga för gifvet, att detta företag i hög grad bör intressera samtliga fotografer i vårt land, våga vi för detsamma påräkna deras tillmötesgående medverkan.

Till detta syfte inbjuda vi därför härmed svenska fotografer att till oss insända *så rikhaltiga samlingar som möjligt* utaf af dem tagna *porträtt af barn, ifrån den spädaste åldern intill en ungefärlig åldersgräns af tio år*.

Såväl enkelkort som grupp kort få deltaga och böra formaten vara visit- eller kabinet.

Samtliga kort böra vara uppfostrade och bära fotografens namn samt insändas *före den 1 juni* detta år till: *Redaktionen af Idun, Stockholm*.

Bland de i denna täfning deltagande fotografer utdela vi

tre pris

nämligen *ett pris å ethundra kronor för den, som helhet betraktad, bästa kollektion af porträtt; ett pris å femtio kronor för det bästa grupp-porträttet; samt desslikes ett pris å femtio kronor för det bästa enkel-porträttet*.

Vid prisbedömandet har redaktören för »Fotografisk Tidskrift» herr *Albin Roosval* godhetsfullt lofvat medhjälpa, och fästes därvid afseende, ej blott vid det rent tekniska utförandet, utan ock vid porträttens måleriska och tilltalande verkan.

Bland alla de ingångna porträtten *utväljes därefter ett hundratal af de bästa och för reproduktion mest lämpade att införas i Iduns ofvannämnda julnummer*. At det autotypiska utförandet af dessa kort kommer att ägnas synnerlig omsorg; tryckningen sker på ett fint och för ändamålet lämpligt papper, hvilket borgar för ett förstklassigt återgifvande.

Så väl de tre pristagarnes namn som namnen på samtliga de fotografer, hvilkas arbeten antagas till införande, komma att meddelas i julnumret.

Då hela täfningen för de porträtterade småttingarnas vidkommande *naturligtvis blir fullkomligt anonym*, behöfva eller böra ej några namnuppgifter på dessa åtfölja sändningarna.

Stockholm i april 1896.

Red. af Idun.

—*—

Iduns läkarartiklar.

(Eftertryck förbjudes.)

VIII.

Psykoterapi

eller

behandling af sjukdomar med hypnos och suggestion.

Af Doktor *Otto G. Wetterstrand*.

(Forts.)

Huru känner man sig härunder och huru befinner man sig efter uppvaknandet ur det hypnotiska tillståndet? En tysk läkare, som själf varit föremål för hypnotisk behandling, beskriver på följande sätt hvad han erfor: »en outhärligt välgörande värmekänsla strömmar genom hela kroppen, man känner sig liksom undanryckt tyngdlagarne, man tycker sig ha förlorat all makt öfver sina lemmar, det

är, som om kroppen upplöstes i ett behagligt intet. Ingenting i världen skulle ha förmått mig att öppna ögonen eller upplyfta en af mina armar. Jag hade blott en enda önskan och den var, att detta sömnlignande tillstånd ännu rätt länge måtte fortvara. Visserligen hade jag icke förlorat medvetandet, jag var herre öfver mina tankar och förnam allt, som försiggick omkring mig, men redan detta lätta hypnotiska tillstånd visade mig, huru oändligt välgörande, lindrande och lugnande detta måste verka på öfverretade nerver.»* I denna Dr Tatzels erfarenhet öfverensstämma de flesta, som undergått hypnotisk behandling. Uppvaknandet sker på det lättaste och enklaste sätt i världen, läkaren säger blott »vakna», och med ens slår den sjuke upp ögonen och återkommer så att säga ögonblickligen styrkt och upplifvad till sig själf äfven ur den djupaste hypnotiska sömn. Icke det minsta obehag erfar man, och allt tal om motsatsen vittnar om fullkomlig obekantskap med frågan. Men visserligen måste läkaren förstå sin sak, och det beror ju på den sjuke själf, om han vill öfverlämna sig i oerfarna eller rent af okunniga händer. Liksom en slarfvigt utförd kirurgisk operation kan för den sjuke medföra fara eller liksom ett oförsiktigt handterande af giftiga, starkt verkande medel kan förorsaka skada till och med af allvarsam natur, så kunna också rätt utförda, af okvalificerade personer iscensatta hypnotiseringsförsök åstadkomma skada, ehuru sällan af allvarsam natur. Att charlataner och okunniga, oerfarna personer kunna orsaka obehag och skada, när de vilja använda denna fina själsbehandling, kan ju icke berättiga till att förkasta en af sakkunnig hand utförd sådan, lika litet som man ansett det nödigt att förkasta bruket af alkohol och morfin, ehuru detta senare väl vore på sin plats. För den, som närmare intresserar sig härför, hänvisas till Grossmanns arbete**.

Man får stundom höra äfven af eljes förståndiga människor, att den hypnotiska behandlingen verkar liksom ett morfinrus, som den sjuke mer och mer längtar efter, till dess han aldrig kan komma därur. Hvad detta betyder, kan jag icke rätt förstå. Det är dock en himmelsvid skillnad mellan att dagligen i allt större kvantiteter använda ett för organismen fördärfbringande gift än att försättas i ett fullkomligt ofarligt tillstånd, som bringar jämnvikt i själen och skänker den trötte och sömnlöse ro och lugn, ett tillstånd, som ingen förnuftig människa borde förtänka en sjuk, att han längtar därefter, ända till dess han själf lärt sig att vara och förblifva frisk. Ty däruti ligger den hypnotiska behandlingens väsen: den är en uppfostran för själ och kropp, äfven om den obetydligaste kroppsliga sjukdom på detta sätt blir botad, går härigenom den sjukas moraliska kraft bättre och luttrad fram ur behandlingen, emedan den har skänkt honom en lärdom. Därigenom att han förstår koncentrera sina tankar, hvilken konst de flesta, som varit föremål för hypnotisk behandling, ha fått lära sig, har han ett värdefullt medel i sin hand att kunna öfvervinna många krämpor och lidanden. Man träffar människor, som, utan att hafva någon kännedom om hypnotisk behandling, förstå liksom Campanella att göra sig känslolösa för smärta eller liksom Kant kunna

* Tatzel, die Psychotherapie, Berlin u. Leipzig 1894, sid. 28.

** Grossmann, die Bedeutung der Hypnotischen Suggestion als Heilmittel, Gutachten und Heilberichte der hervorragendsten wissenschaftlichen Vertreter des Hypnotismus der Gegenwart, Berlin 1894.

bota sig med tillhjälp af sin energiska tankekraft. Till denna kategori af människor hörde också Goethe.

Då läkaren en gång lärt den sjuke att taga i sin tjänst en disciplinerad tanke och då den senare blifvit öfvertygad om styrkan af sin moraliska kraft, skall han också blifva herre öfver sin organism. Det är den sjukens vilja att lida, som med suggestionen angripes, men på denna vilja lägger han ej så synnerligen stor vikt. Då t. ex. en ökad matlust suggereras en, som lider af brist på aptit, är ju af ingen betydelse den förebräelsen, att ett attentat gjorts mot den sjukens frihet, då ju samma förebräelse drabbar alla medikamenter, som verka i denna riktning. Eller om hos en drinkare bortsuggeras smaken för spritdrycker, i det man framhåller för honom, att alkohol i öfvermått i längden åstadkommer ruin, moralisk och fysisk död, eller om hos en morfinist suggereras vedervilja och afsky för morfinet, så göres visserligen ett ingrepp i dessa sjukens frihet, det är sant, men just deras vilja var sjuk och härden för deras sjukdom. Med förmanande, uppfostrande, lugnande, tröstande ord bör alltså suggestionen under det hypnotiska tillståndet handhafvas. Man söker att bringa till utveckling det goda, som finnes i hvarje människobröst, och går man den sjuke sympatiskt till mötes, kan mycket uträttas i denna riktning. Om den hypnotiska behandlingen så uppfattas och praktiskt tillämpas, ligger däruti ett betydande element till själfuppfostran för den sjuke, som därigenom lär sig att bättre bedöma sitt tillstånd, hans egoism smälter bort och i stället för att blifva danad till en maskin, som på det och det klockslaget skall göra det och det eller underlåta det och det, vinner han friheten att handla och lefva som en frisk människa. Härmed bortfaller allt tal om inskränkning eller, som man stundom får höra, totalt upphäfvande af all egen vilja genom den hypnotiska behandlingen. Det är just raka mostatsen, som äger rum, det finns ytterst få, som ej blifva viljestarkare genom denna behandling. Och om äfven få människor kunna lära sig behärska sin organism som en Kant eller Goethe, så kunna de dock genom en frivillig öfning, som suggestionsbehandlingen har lärt dem, liksom dessa öfverlägsna andar hindra sig från att blifva offer för många lidanden, eller de kunna uppehålla sig eller höja sig, då de tyckas blifva krossade.

Om nu den viktiga frågan uppkastas, hvad suggestionsbehandlingen under hypnosens förmår uträtta, hvad man genom dess användning är i stånd att realisera, så är detta i hufvudsak följande. Det lättaste är att borttaga smärtor, af hvad natur de än må vara. Med andra ord, den hypnotiska suggestionen behärskar alldeles säkert alla yttringar af smärta och om man särskildt fäster sig vid de smärtor, som ej ha något för oss upptäckbart anatomiskt underlag, dit t. ex. neuralgierna höra, hufvudvärk m. m., så nekar numera ingen, att suggestionen vanligen borttager dessa smärtor. Men hvarje smärtförminnelse kan på samma sätt modifieras, äfven om den skulle förorsakas af en materiell, påvisbar anatomisk orsak, såsom t. ex. vid kräfta, ryggmärgslidande, reumatism m. m. Hvar och en vet, att hjärnan är absolut nödvändig för den medvetna uppfattningen, och om vi medels suggestionen hämma den del af hjärnan, som uppfattar, bedömer, analyserar en smärtförminnelse, så tillintetgör vi denna förminnelse eller, hvilket är praktiskt samma sak, vi undertrycka den medvetna smärtförminnelsen. Ty det är ju hjärnan ensam, som

Sparsamma Nyheter i klädnings-, kapp- och kostymtyger
Fruar! för **vårsäsongen** hos **Hildur Andersson**, Stockholm.

12 Hötorget 12
Filial: 4 Södermalmstorg 4
Riks- och Allm. tel.

uppfattar smärtan, emedan en smärta, hvarom man icke har någon idé, praktiskt icke finnes till, därför kan man säga, att hjärnan, när den med suggestionen under hypnosens försättes i ett tillstånd af hämmad verksamhet, icke vidare känner någon smärta.

Man får ofta höra, att de smärtor, som af suggestionen under hypnosens lindras eller botas, äro »inbillade». Ni vinner ingenting med mig, säger den och den lärde kritikern, emedan ni kan bota blott inbilladt ondt. Denna invändning har intet som helst vetenskapligt värde. Hvarje smärta är, som vi sett, smärta blott i hjärnan, det är där och endast där, som förmimmelsen tager form af smärta, det är där, som smärtans idé skapas. Om man ej fruktade att blifva missförstådd, kunde man säga, att hvarje smärta vore inbillad, men detta uttryck är olämpligt och illa valdt. Hvarje smärtförmimmelse förtjänar namn af smärta, endast då, när den öfvergått i en idé, hjärnan är städd det organ, som antingen upptager denna idé eller bortdrifver den, allt efter dess disposition för tillfället. Vid den fysiologiska experimentella inhibitionen — suggestionens användning under det hypnotiska tillståndet är blott en form af ett dylikt experiment — tillintetgör hjärnan smärtans idé, likgiltigt om den är »inbillad» eller »verklig».

(Forts.)

Kamraten,

illustrerad tidning för Sveriges ungdom är obestriddigen vårt lands förnämsta ungdomsblad. Pris för helt år 3 kr. Ännu kunna alla nummer erhållas.

Från Iduns läsekrets.

Till en konfirmand.

Vakna, barn, se ljuset strömmar
Mot din blick så skönt i dag!
Vakna ur din barndoms drömmar,
Och ett steg i lifvet tag!
Lämna barnets lugna tider,
Men din barndoms tro göm kvar,
Ty för världens bittra strider
Ingen bättre vapen bar.

Skynda, kyrkoklockan klingar,
Manar dig till Herrans hus,
Andaktsfull sig bönen svingar
Lärkan lik från jordens grus.
För dig, barn, i dag den ljuder,
Önskar, att dig väl må gå,
Och i dag dig Kristus bjuder
Vid sitt bord en plats att få!

Är du redo, är du mogen
Till att möta nu din Gud?
Vill du alltid blifva trogen
Mot hans ord och mot hans bud?
Vill du tyst och ödmjuk vandra
I hans spår att göra godt,
Tänka, döma mildt om andra,
Glad förvalta hvad du fått?

Må ej världen dig förvilla
Med sin flärd och litenhet!
Stilla må du hvila, stilla
Vid den sanningen du vet:
Löftet som du själfmant säger
Ut i dag vid Herrans bord.
Hela världen dock ej äger
Mera tryggt och säkert ord!

Gud välsigne så din bana,
Hvart den än i lifvet bär.
Kära barn, du kan ej ana
Än hvad vägens törne är.
Men behåll i hjärtat kvar
Barndomstro och barnasinne,
Ständig lycka då du har,
Ty Guds frid du har därinne!

A. L.—m.

Friskare vind.

En »pröfvad moder» och »broder Edmund» ha skrivit tankvärda ord i Idun om dessa »falska mynt», denna lek med kärlek, som ödelägger så mångt ungt, lofvande lif.

Man må sannerligen utropa med »broder Edmund»: »Det är en tarflig sport!» Och man må gärna brännmärka dem, som på detta sätt synda. Ty det är synd, att bara på beräkning locka till sig unga oerfarna sinnen och hjärtan, hvilka ej kunna bedöma saker och ting, utan tro, att allt som glimmar är äkta guld.

Men på tal om »olycklig kärlek» må man ej förbise en viktig sak. Det finnes en del ungdomar, isynnerhet flickor, som äro så »lättantändliga» i kärlevsväg, att om en vanlig hyggelig person af andra könet broderligt eller systerligt närmar sig dem, så fatta de genast eld och »älska» så det rent af gnistrar och sprakar!

Jag har haft bekanta och väninnor som t. ex. dagen efter en bal varit alldeles som kringvridna af öm tanke på någon artig kavaljer, som kvällen förut under inflytande af vinets inverkan och dansens behag pratat en hop meningslösa artigheter och älskvärdt svammel, och som kanske under ett ögonblick af sinlig »begeistring» råkade att under valsen trycka sin dam intill sig annorlunda än konvensansen kräfde.

Nåväl — må den unge mannen och den unga kvinnan lära sig att urskilja skal och kärna — äkta mynt och falska! Man lära sig själfbehärskning. En god karaktär, som arbetar på sin utveckling och uppfostran, går inte och förälskar sig »dödligt» så där på måfå.

Visserligen kan det hända äfven en sådan, under en fortsatt förtrolig samvaro med någon af det andra könet, som han eller hon tycker bra om, att känslan kan värmas och symptom af förälskelse inställa sig. Men detta är ingen olycka, tvärtom! Ty denna känsla kan hjälpa den unge att fostra och tukta sitt sinne. Är han eller hon en intelligent, tänkande personlighet, så skall det snart klarna för honom eller henne, huruvida den beundrade verkligen är värd dessa känslor samt rätt uppskattar och delar dem. Är så icke fallet, skall kärleken kunna kvävas i sin linda.

Ty det är säkert, att för den som vill se, yttar sig snart skillnad på vanlig, meningslös »flirt» och en djupare känsla.

Att så många ungdomar gå och hänga hufvudet för »olycklig kärlek» beror i många fall på dem själfva. De inbillade sig, att där lektes kärlek — och så var det ej annat än skämt och joller eller kanske en småtreflig syskonvänskap och kanske ej ens så mycket! — Det var i vintras en boddräng i Göteborg, som höll på att ta lifvet af sig af »olycklig kärlek» till en af butikföroknarna, hvilken af välmening talat vänligt med honom och gifvit honom en liten julklapp. Detta exempel är icke enastående.

Det vore långt ifrån mig att försvara flirt och kurtis, men jag menar, att ungdomen bör stålsätta sig en smula och stärka sin karaktär. Det behöfver verkligen blåsa upp en friskare vind i det kamratliga umgänget könen emellan, så att det där sjukliga känslösheten må lämna rum för ett sundare och hurtigare samlif, då skall äfven den verkliga kärleken, då den inställer sig, gå förnufviga vägar och bidra till lycka och välsignelse.

En kvinna.

Till alla . . .

Till dem alla — från Ystad till Finland — som haft godheten sända mig barnvisor och barnramsor, uttalar jag här min hjärtliga tack-sägelse.

Dristig vorden af detta tillmötesgående, kommer jag med ännu en bön: Skulle någon af Iduns läsarinna känna till en saga af ungefär följande innehåll och vilja sända mig afskrift därpå, bevisades mig därmed en stor tjänst! — Bonden fäster en dräng och uppgifver för denne andra namn på elden, brunnen hästen, hunden, katten och halmen. Och så slutas det med, att hunden griper katten och kastar honom i elden, katten far ut med eld i svansen, tänder på halmen; gården brinner och drängen ropar på husbonden med hela ramsan af de underliga namn denne lärt honom begagna.

Äfven sådana uppteckningar, som icke äro fullständiga, emottagas med stor tacksamhet af Ave.

(Adress: fru Eva Wigström, Helsingborg.)

Ur notisboken.

Handarbetets vänneres vårutställning har i början af denna vecka pågått i föreningens lokal vid Brunkebergs torg. Bland det rika urval af sevärdheter, utställningen haft att bjuda, märktes ett stort fönsterarrangemang med motiv från drottning Kristinas tronehimlen i statens historiska museum. Vidare salsstolar med gobelinväfningar, mönster med blomstermotiv, komponerade af fröken Sjöström, portiere i orientaliskt mönster, komponerad af fru Clason m. m. Af synnerligt intresse var en utställd gobelinväfstol, på hvilken tre af föreningens skickliga gobelinväfskor arbetade under utställningsdagarna med att väfva på en stor gobelintapet, beställd af greve Hallwyl till hans nya hus vid Hamngatan. Samtliga de mönster och modeller till arbeten, som tillkommit sedan senaste utställningen, voro utställda, liksom en rik samling af spetsar, så väl utländska som svenska från olika landskap. Föreningen har haft att glädja sig åt flere beställningar, däribland äfven af konungen.

En rådig kvinna. Till föreståndaren för telegrafverkets telegraf- och telefonstation i Mariestad, *Ingeborg Grönqvist*, hvilken vid den eldsvåda, som den 6 december 1895 ödelade en betydlig del af nämnda stad, ådagalagt ett synneligt nit och intresse uti att omhändertaga telegrafverkets tillhörigheter samt skaffa hjälp till afvändande af eldfaran, har regeringen bemyndigat telegrafstyrelsen att utbetala en gratifikation af 500 kronor.

Fosforförgiftningarna. Första kammaren har nubeslutit att — icke biträda Andra kammarens beslut om skrifvelse till K. M:t i syfte att få ett förbud mot fosfortändstickors införsel och salubjudande. Denna fråga är härigenom fallen — åtminstone för i år.

Ett vilseledande tryckfel rättas härmed. I vår notis i n:r 14 om sjuksköterskornas pensionsfond uppgafs som villkor för erhållande af pension bland annat att delägare skulle ha till kassan inbetalat minst 5000 kronor. En förarglig nolla för mycket! Skall vara minst 500 kronor, som ju rimligare är.

Teater och musik.

Kungl. operan gaf i lördags sin femte symfonikonserter för innevarande säsong. Af det väl valda programmet, upptagande både äldre och nyare musik, vilja vi särskildt framhålla Svendsens rhapsodi n:r 3. Bygd på anslående norska melodier och på ett öfverträffligt sätt instrumenterad, väckte den så lifligt bifall, att den måste omtagas. Som hufvud- och slutnummer å programmet stod Brahms symfoni n:r 2, d-dur, hvilken, mindre grubblande och dyster än flertalet af Brahms öfriga kompositioner, likaledes gjorde ett godt intryck. Gärna hörda äro alltid Haydns militärsymfoni, g-dur, och Goldmarks konsert-uvertyr »Vår», som inledde aftonens konsert. Det hela leddes af förste hofkapellmästaren C. Nordqvist med vanligt lugn och skicklighet. Måhända torde dock Brahms symfoni kunnat gå något jämnare.

I måndags uppfördes åter Flotows intagande och trefliga opera »Martha». Plumkettets roll återgafs denna gång af en tysk sångare *Hofer*, gift med sånglärarinnan fru Falck-Hofer härstädes. Ehuru tydligen indisponerad för aftonen, redde han sig mycket väl med sångpartiet. Hr H. förfogar öfver en djup och voluminös basstämma, som dock tycktes, måhända på grund af indispositionen, sakna klang. Med spelet redde han sig förträffligt. Operan gick för öfrigt med vanligt lif och framkallade mycket bifall från den nära fullsatta salongen.

K. Dramatiska teatern har återupptagit Fuldaskådespel »Talismanen», som ju fick lämna rum för Aga . . . , nej för »Herr Dardanell» mena vi. Återupptagandet torde få anses mycket välbetänkt. Men hvar tog den nya Rita vägen, som man talat om?

Filharmoniska sällskapet gaf i tisdags sin tredje abonnementskonsert, denna gång i Katarina kyrka. Programmet upptog Händels storslagna oratorium »Simson», och för att kunna åstadkomma den samverkan, som här af nöden, hade såväl orkester som kör fördubblats. Den förra utgjorde sålunda omkring 100 man, medan den senare uppgick till inemot 300 personer. Att det under dylika omständigheter ingalunda är en lätt sak att sammanhålla det hela och få det att gå fullt korrekt, torde en hvar inse. Direktör *Hedenblad* såväl som de uppträdande förtjåna emellertid erkännande för att det hela gick så pass lyckligt som nu var fallet. Solister voro grevinnan *Math. Taube* (Delila) och fru *Dina Edling* (Micah) samt hrr *C. F. Lundqvist* (Simson) och *Salomon Smith* (Manoah). Som oratoriesångare står den sistnämnde som känt *hors concours*, och hans föredrag af de båda recitativen i slutet af sista afdelningen var af förträfflig verkan. Simsons parti låg leddamt nog på några ställen för högt för hr *Lundqvist*, hvars stämma dock flerstädes gjorde sig förträffligt gällande. Grevinnan *Taube* och fru *Edling* sjöngo sina partier med den säkerhet och konst, man af dem kunnat vänta.

För någon utförligare redogörelse för det storslagna oratoriet hafva vi här ej rum. Vilja endast i korthet nämna följande. Handlingen rör sig som bekant kring det sista tragiska skedet af den israelitiska nationalhjälten Simsons lefnad; huru han efter att hafva tillfångatagits af filisteerna och beröfvats sina ögons ljus hålles i träldom, men till slut, sedan han, i och med det af *Delila* afklippta hårets återväxt, får tillbaka sin styrka och då hämnas på filisteerna genom att vid en fest i deras afgudatemplet nedstörta detta öfver sig själf och dem. Oratoriet sönderfaller i tre afdelningar, och i alla äro körerna det mest dominerande. Flere af dem äro af öfverväldigande verkan antingen genom den lugna förtröstan, som talar ur dem, eller den gripande hänförelse, som bär dem. Detta gäller närmast om israeliternas körer. Filisteernas däremot präglas af en sorglös glädthet, som likaledes verkar anslående. Att nämna några särskildt tilltalande körer skulle vara att framdraga nästan alla. Ett par rena orkesternummer förekomma, nämligen ouvertyren till första afdelningen och den egendomliga sorgmarschen i dur i sista afdelningen. Det hela afslutas på ett gripande och värdigt sätt genom *Manoahs* härliga recitativ »Ädle hjälte, sof i ro» med tillhörande kör och sist israeliternas hänförande och upplyftande slutkör, »Lofven, I himlar, Herrens härlighet!»

Det vackra templet var alldeles fyllt af en andaktigt lyssnande publik, som säkerligen ej så snart skall glömma denna musikfest, af hvilken Filharmoniska sällskapet har all heder.

Södra teaterns nya program låter se sig så godt som mångt annat i den vanliga farsstilen, om det ock ej erbjuder något högre intresse. Förpjäsen, »Gyllene drömmar», är en spansk bagatell, där hr *E. Wagner* särskildt har en lustig roll, som han förtjänstfullt skiljes från. Därpå följer »Fru Lohengrin», en fars af tre franska författare, hvilken efter en tysk bearbetning öfverflyttats till svenskan. »Fru Lohengrin», sådan den nu ter sig, förefaller nog ock, tack vare den långa omvägen, föga fransk, annat än i själfva intrigbyggnaden, som röjer stor konstfärdighet. Där finnas dock onekligen många lustiga scener och situationer, men det hela verkar något ansträngt, och orimligheterna framträda ibland allt för påtagligt. Mest skrattar man åt hr *Bergström*, som också har den bästa rollen. Vidare kan man med erkännande nämna fru *Fornell*, hrr *Wagner*, samt fröken *Caspér*. Däremot äro hr och fru *Lambert* denna gång ej fullt i sitt esse. Fröken *Torsslow* gör en biroll, en döf gumma, ganska lustigt.

Vasateatern gaf i måndags en repris af Ernst von Wildenburghs underhållande skådespel *Tofs-lärkan*. Föreställningen gafs såsom afskedsrecett för fru *Eliason*, och samtliga spelande sköttes sig synnerligen förtjänstfullt. Fru *Eliason* såsom fabriksflickan *Lena* väckte samma intresse och sympati nu som för snart tre år sedan genom det okonstlade behag och den innerlighet, hon förlänar åt denna roll, en af hennes bästa. Bifallet var lifligt och de spelande inropades upprepade gånger; särskildt fick den älskvärda recetttagerskan mottaga de otvetydigaste bevis på publikens varma intresse såväl i form af skallande applåder som en ymnig blomsterskörd.

Doktors hustru.

Skiss för Idun af *Jeanne K.*

Arbetet, hvarmed doktor *Berling*, den lärde forskaren, sysselsatte sig i sitt arbetsrum så sent på aftonen, tycktes djupt intressera honom. Kanske var det en lösning af något vetenskapligt problem? Så såg det åtminstone ut på det uttryck af spänning, som låg öfver hans ansikte. I alla händelser visade han den yttersta nervositet för allt omkring honom. Redan ett par gånger hade han, lätt förtretad, vänt sig mot sin unga hustru, då han tyckt sig förnimma en eller annan undertryckt suck från bordet där hon satt.

»Hvad är det nu då, Greta?» frågade han slutligen otåligt.

»Åh, ingenting särskildt,» blef svaret. »Låt mig ej störa dig, Alfred, jag hittar alltið på något att sysselsätta mig med.»

Hon tog en penna och började skriva. En liten stund voro bägge tysta, men så blef han åter nervös. Raspanet af hennes penna besvärade honom.

»Skulle du inte vilja sluta med det där, kära barn?» frågade han kort.

Hon slutade ögonblickligen.

»Jag hade bara tänkt skriva ett par ord till.» Hennes nästan sorgsna ton lämnade honom ej alldeles oberörd. Han steg till och med upp och gick bort till henne.

»Jaså, du följer mitt råd och skriver upp det jag nyss sade dig om Kant,» anmärkte han och tog det lilla häftet, i hvilket hon nyss skrivit.

Hon hade ej hunnit rycka undan boken och såg nu förskräckt och ängslig upp till honom, i det en mörk rodnad spred sig öfver hennes nyss bleka drag. Hennes oro varade dock icke länge, ty efter en flyktig blick på det lilla häftet, räckte han henne det med ett lätt smäleende.

Hon gömde det hastigt i fickan.

»Det där rörde just inte Kant,» anmärkte han. Hon var nästan upprörd. »Förlåt mig,» sade hon, »men mitt huvud — jag har verkligen så ondt i mitt huvud, Alfred.»

»Nå, men då är det ju dumt af dig, Greta, att du inte ännu gått till sängs,» invände han.

»Ja, jag skulle gärna gått in till mig, mycket gärna, men...»

»Nå?»

»Det är ju så kallt ute, och då du arbetar, glömm du allt annat och tänker ej på kaminen. Det var inte länge sedan du förkyld dig och...»

»Åh! afbrott han henne, »jag skall nog hålla mig varm, bry dig ej om den saken.»

Hon räckte honom handen. »God natt då, Alfred!»

Han tryckte en lätt kyss på hennes läppar.

»God natt, liten, glöm icke, att jag vill bli väckt kl. 6 i morgon kvällen.»

»Jag vaknar nog,» svarade hon mildt.

Han kunde emellertid ej fortsätta med det afbrutna arbetet, utan, sedan han ett ögonblick suttit i tankar, tog han fram ett påbörjad brev och skref vidare några rader.

»Dina frågor om min hustru och om hvarför jag egentligen gift mig, har jag ännu icke svarat på, men mot dig, som är min bästa vän, kan jag vara uppriktig.

Gretas far var, som du vet, först min lärare, sedan min vän. Efter hans död blef jag hennes förmyndare. Hennes tillgångar voro rätt knappa, och då jag i alla fall var skyldig att på ett eller annat sätt sörja för henne, så tyckte jag det var enklast att utan vidare afhugga den gordiska knuten och att gifta mig med henne; alltså erbjöd jag henne min hand! Detta föll sig ej heller synnerligen svårt, ty Greta var ju ett godt barn, som jag höll mycket af. Där har du historien om mitt giftermål.

»Och nu?» frågar du. Nå väl jag ångrar ingenting, Greta är samma goda barn, hon alltid varit, och gör mig ingenting emot. Men det är också allt. Att lyfta henne upp till mig blir nog omöjligt, det fick jag alldeles nyss ännu ett bevis på. Jag hade föresatt mig att söka väcka henne för mina intressen. Ja, jag gick så långt, att jag offrade en dryg timme af min dyrbara tid, och jag begärde endast att hon skulle tala vara på det lilla jag sökt implanta hos henne.

Jag trodde nästan, att jag var på väg att lyckas, då jag i afton fann henne ifrigt sysselsatt med sin anteckningsbok. Hon följer dina råd, tänkte jag helt förnöjd. Med denna tanke tar jag häftet, hvori hon skrivit, ur hennes hand. Men hvad tror du jag får läsa?! Köksrecept, små råd för stryk-

ning och rengöring och Gud vet hvad! Idel futtigt hushållspjoller i stället för de ideala ämnen, med hvilka jag sysselsatt henne.

Skratta du, min vän! Men jag skulle vilja gråta öfver en människas, som ej kan lyftas en tum öfver den lilla tufva, på hvilken hon föddes.»

Brevet var färdigt. Han hade nu endast att stoppa det i ett kuvert och sända af det. Likväl dröjde han, för ännu en gång med blicken öfver raderna och kastade det så tillbaka i skrifbordslådan.

Det började kännas kallt. Kaminen hade slocknat, hvarför han bestämde sig att uppsöka sin sängkammare. Vägen dit förde genom hans hustrus sofrum. Han skred mekaniskt fram, utan att tänka på att hans skor knarrade. Han hade nästan passerat rummet, då hans blick af en händelse föll på den unga frun, och han blef varse att hon låg med öppna ögon.

»Åh!» sade han, »sof du så lätt, att du vaknade af mina steg?»

»Nej då,» svarade hon, »men jag hade inte somnat ännu — jag kunde inte sova.»

»Jaså inte,» sade han litet förströdt. Han kom att tänka på, att hon nyss klagat öfver hufvudvärk, »är det ingenting jag kan göra för dig.»

»Om du ville ge mig litet vatten,» sade hon bedjande, »jag är så törstig.»

Han fyllde med övan hand ett glas och räckte henne det, och då hon till tack smekte hans hand, lyckades hon till och med att få en vänlig nick tillbaka.

»Sof nu lika godt, som jag kommer att göra,» sade han, innan han gick.

Hon svarade icke, utan mumlade blott: »klockan sex — skall inte glömma...»

Hon glömdes emellertid att väcka honom på morgonen, och dagern föll ljus och klar in i rummet, då han vaknade. Först kände han sig något förtretad öfver sin hustrus försumlighet, men när han väl kom ut i hennes sofrum, var med ens hvarje tanke på misshöje försvunnen. Han såg genast, att det ej stod rätt till.

Greta var sig icke lik. Hon svarade icke på hans frågor, ja det var nästan, som om hon inte riktigt visste, hvem som talade till henne. Därvid lyste hennes ögon med en främmande och underlig glans.

I sin rädlöshet ropade han på tjänstflickan, men då ej heller hon förstod, hvad som fattades hennes unga matmoder, måste han sända efter husläkaren, en gammal vän till familjen. Den gamle doktorn hörsammade genast kallelsen och visade efter undersökningen ett mycket allvarligt ansikte. Än allvarligare föreföll han, då han bad att få tala ett par ord enskildt med *Berling*.

»Er hustru är mycket sjuk,» sade han.

»Hur har det kunnat komma? Och så hastigt?»

»Hastigt? Åh, det har nog gått så småningom. Febern har förberedt sig ordentligt, efter hvad det ser ut. Er hustru är emellertid för oredig för att man nu skulle kunna draga någon slutsats af det hon säger. Har ni icke själf märkt något på henne?»

»Ingenting,» bedyrade *Berling*. »Hon klagade öfver litet hufvudvärk i går kväll.»

Öfver läkarens ansikte flög ett svagt leende. Därpå blef han åter allvarlig. »Ja, vi få sköta henne med yttersta omsorg,» sade han helt kort.

Omsorgsfull skötsel kom ej heller att fattas den sjuka. *Berling* själf skulle ha velat sitta nätter och dar vid hennes sida och akta på hennes önskningsar, men läkaren fordrade bestämdt att en sjuksköterska skulle tillkallas. Med *Berlings* lugn var det emellertid slut. Arbetet gick ej längre med samma fart och samma pedantiska punktlighet som förr; hvarje ögonblick för han upp och tittade in i sjukrummet för att förvissa sig om, att allt stod rätt till. Väl kunde det hända att han en eller annan gång kunde känna ett visst obehag öfver den ständiga oron, liksom också att han kunde blifva litet misslynt öfver, att hela huset var vänt upp och ned, men på samma gång kände han inom sig en viss ny för honom ovan värme för den stackars hjälplösa varelsen på sjukbädden.

En dag kom sjuksköterskan in till honom, där han satt och skref, och bad honom strax komma in. »Men för all del,» sade hon, »uppfyll bara hennes önskan. Det går inte an att på minsta vis oroa henne.»

Snabbare än han vanligen brukade skiljas från sitt arbete, reste han sig och skyndade till sjukrummet.

»Här är jag, mitt barn! Hvad önskar du?» tilltalade han den unga frun.

Hon mötte honom med en vänlig, men matt

rekommenderas såsom de bästa och tillförlitligaste preparat för tändernas och munns renhållande. Säljas hos tandpasta Florine, de flesta bok- och parfymhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos Carl G. Leth, Drottninggatan 44 Stockholm, samt hos tandläkare C. O. Koch, Linköping. Tandläkare C. O. Kochs muntinktur Odontofyl och patent Tandborstar

Tandläkare dr Geo. Forssmans nya präparat för tandernas vård: Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandinktur, Bändix, Josephson & C:o, 11 Regentingsgatan

blick. Svaret dröjde ett ögonblick — kanske därför att hon behöfde samla sina tankar.

»Den lilla boken,» sade hon sakta, »som jag skref i.»

»Ja visst,» svarade han något tveksamt. Men så förstod han. »Ja — du tänker på det lilla häftet, du skref i kvällen innan du sjuknade. Jag hade det ju själf i handen då. Inte sant?»

»I mitt skrifbord,» hviskade hon och slöt ögonen, för att därmed antyda, att hon för tillfället ej förmådde tala mer. Han förstod nu också, hvad hon önskade, och gick genast till hennes skrifbord för att söka efter det lilla häftet, hvares innehåll några dagar tidigare hos honom framkallat så blandade känslor.

Nyckeln till skrifbordet var snart funnen och med den afven boken. Åtminstone tviflade Berling ej en minut, att han hade hittat den rätta. Mycket riktigt, där voro Gretas fina, sirliga anteckningar. Han hade egentligen aldrig, såsom han uttryckte sig, kunnat finna någon karaktär i Gretas stil. Hans ögon stannade vid de första raderna. De rödde sig hvarken om matrecept eller annat dyligt, utan bildade ett slags förord. Utan att betänka sig läste han dem.

»Jag kan lugnt tänka på min död,» hade hon skrivit, »emedan jag ofta varit ensam och sökt göra mig förtrogen med den. Därför blir det mig ej svårt att skriva ned, hvad jag ännu har att säga om honom. Jag är så ledsen, att jag ej kan lämna något åt Alfred, men han vet ju, att jag ej äger någonting, och mina små nipper kunna ju ingenting vara för honom. Mina få böcker äro ju också utan något värde i hans ögon. Men något kan jag ändå göra för honom. Därför skriver jag noga upp alla hans vanor och önsknningar. Hon, som kommer efter mig och får den lyckan att sörja för honom, när jag är borta... ack! hur tacksam skall jag icke ännu i min graf bli mot henne, om hon gör allt hvad hon kan för att vara honom till glädje!»

Och nu följde de små anvisningar, som han redan för några dagar sedan hade sett i den lilla boken och som han först nu förstod. Där funnos recepter för hans älsklingsrätter, noggranna uppgifter, hur hans strumpor skulle stoppas och hans skjortor strykas, och bland annat också hennes

småförnuftiga funderingar, hur man borde städa hans rum, så att han ögonblickligen kunde finna allt på dess rätta plats. Sida efter sida fortsattes på detta sätt, men långt innan Berling hade hunnit till slutet, hade hans hufvud sjunkit ned öfver den lilla boken, och hans ögon voro fyllda af tårar.

Det dröjde en god stund, innan han kunde återvända till sin fru. När han ändtligen reste på sig, ville hans lemmar inte riktigt göra tjänst, och händerna, som han knäppt om den lilla boken, darrade, men höllo den ändå fast som en dyrbar skatt. Och han återlämnade den icke till Greta, utan gömde den i sitt skrifbord.

Den sjuka låg ännu i slummer, då han kom tillbaka till henne. Sjuksköterskan berättade, att hon ej visat sig det minsta otålig öfver hans dröjsmål och ej heller frågat efter någonting. Han tänkte då, att han missförstått henne, och att hon ej begärt boken för sig, utan att hon blott önskat att han skulle veta, hvar den fanns.

Nu följde några sorgliga dagar, ty faran för Gretas lif hade ökat. Under denna tid vek Berling hvarken dag eller natt från hennes bädd. Han hade med ens lärt sig, hur man skulle sköta sjuka, och var så ifrig att öfva sig däri, att sköterskan först blef förvånad och sedan harmsen öfver att se sig undanskjuten från sin post, men hennes protester hjälpte till intet. Berling förklarade helt enkelt, att han ej ämnade vika från sin hustrus sida. Och den gamle läkaren, som i tysthet lagt märke till hela förändringen, sade till henne med ett sakta leende:

»Doktor Berling kan gärna få sin vilja fram, det tar jag på mitt ansvar!»

Den afgörande stunden var kommen. Än en kamp mellan lif och död, sedan kunde läkaren säga till Berling:

»Andas fritt igen min käre vän! Hon är utom fara!»

»Allt annat är mig likgiltigt, bara jag får behålla henne. Jag hade aldrig kunnat stå ut med att lefva utan henne.»

»Nj får behålla henne,» var svaret, »men hennes krafter äro mycket medtagna. Mitt recept är: Solsken! Södern skulle göra henne godt.» —

Några dagar efteråt hade hon redan återvun-

nit så pass krafter, att han fick sitta vid hennes bädd och tala om sina resplaner.

»Det är nu alldeles bestämdt, mitt käraste barn,» sade han, »så snart du tål vid resan, draga vi till Italien.»

Den stilla lycka, som nu alltid låg öfver hennes drag, strålade vid dessa ord med ännu starkare glans i hennes anlete.

»Vi båda!» sade hon. »Du och jag! Men den tredje kamraten får inte komma med; inte sannt Alfred?»

»Hvilken kamrat?» frågade han.

»Han — Kant!» hviskade hon med en lätt, leende rodnad.

»Jo den!» svarade han. »Han får vara glad, om jag vill sysselsätta mig med honom den tid jag ej får vara hos dig.»

Öfverlycklig och med slutna ögon lutade hon sig tillbaka i kuddarne.

»Jag skall säga dig någonting, Alfred,» började hon efter en paus »jag tror, jag inte behöfver resa till Italien.»

»Åh, det blir nog ändå det bästa, min lilla vän! Det bästa, som finns i det härliga landet, just det som doktorn sagt, att du behöfver, det ta vi med oss tillbaka och gömma det i vårt hem.»

»Hvad menar du?» frågade hon förvånad.

Han såg på henne röd och ändå leende:

»Solskenet, liten!»

Innehållsförteckning:

Sofia Dorothea Holmberg; en trojnarinna, af I. (Med porträtt). — Nu är sippornas tid; af Reinhold Winter. — Elevhemmet i Stockholm; af Lilly Engström. — Ännu ett ord i barfotafrågan; af En annan husmoder. — När våren kom åter; skiss för Idun af Homo. Sum. — »Det yngsta Sverige» i Iduns julnummer, — Iduns läkarartiklar. VIII: Psykoterapi; af dr O. G. Wetterstrand. (Forts.) — Från Iduns läsekrets: Till en konfirmand. »Friskare vind». Till alla... — Ur notisboken. — Teater och musik. — Doktors hustru; skiss af Jeanne K. — Tidsofördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

För min efterhängsenhet skördar jag pris,
Men får »smaka käppen» som dagligan spis.
Och om blott den ringaste motgång jag får,
Strax på mina verkande leder man slår.
Ja, ödena växla på lefnadens stråt,
Det bär stundom uppåt och stundom nedåt;
Ibland får jag ligga, ibland blir jag hängd,
Ibland jag mig badar i solstrålars mängd.
Mång' darrande månstråle drages till mig
Uppå min afstannade nattliga stig.
Ibland gör jag snedsprång — hvem går för dem fri —
Ibland kan jag utsättas för jalusi.
Vid lampornas sken och i grynningen kall
Anlitas jag ofta i dragande kall.

Härmed vill jag upprulla för eder blick,
En mängd af små tafvor i lätt tydligt skick.

Hvad är det för tyg, som i koja och slott

Den ljusaste sidan af tillvaron fått?
Hvad flitig student tog med heder och glans.
En blomma i tidernas evighetskrans.
En pelare — grönklädd — i skogarnas sal.
Hvad måste vi här uti sorgernas dal?
Om hvad bör ej sägas: »Jag hatar dess sken!»
Nej, tänk på herr räf och hans rönnbärsträdgren.
Hvad jordklotet gör uti världsaltets rymd.
En »leende», fridfull, af höjderna skymd.
En tingest som saknar båd' början och slut.
Hur var den där väfven, som mor klippte ut?
En sjö mellan Finspong och Norrköpings stad.
Ett kvinnonamn, ryktbart från Bellmans ballad.
Hvad »väktaren» gör som oss stör i vår ro.
Hvad ynglingen är, som mottagit din tro.
En hvilostad, fin, efter vandringen här,
För den hvars lekamen ej maskar förtär.
Hvem bor under under Bores »försilfrade» tak?
Och hvad gör den falska i sina gemak?
En häfderas teckning, men läslig af få.
Hvad mången kan göra som tröttnar att gå.
Förargeligt minspel. Hur bollen sig ter.
Och härmed jag rullar mig neder för er.

A. N—U.

Charad.

Öfver mitt första, där myggen lekte,
Solen så het mitt andra och stekte,
Och i mitt hela arbetet sjöd.

Pirfvel.

Triangelaritmogryf.

1	2	3	4	5
2	1	6	7	
3	6	1		
4	7			
5				

1) Namn, 2) profet i gamla testamentet, 3) stad, 4) liknar glas, 5) bokstaf.

Maj.

Rebus.

(Läses och uttydes på engelska.)

2 + u r
2 + u b
9 c u r
2 + for me.

Nadège.

Bokstafsgåta.

Af 3 a, 2 e, 3 i, 3 f, 2 g, 3 j, 1 l, 1 n, 5 r, 1 s, 1 t, 1 v, 1 ä, 1 ö bildas 5 ord, hvilkas begynnelsebokstäfver uppifrån samt slutbokstäfverna, nedifrån lästa, bilda tvänne mytologiska namn. Orden äro: en förbindelse, en väckelse, vatten-

drag, modernt instrument med gamla anor, namn på ett djur.

b—g.

Bortplockningsgåta.

Från det gifna hufvudordet borttages en bokstaf i sender, så vald att man med de återstående bokstäfverna alltid kan bilda ett nytt ord.

- 1 2 3 4 5 6 7 8) Jag om mig själf nu vill säga bara
- Att ofta nog jag plär slipad vara.
- 5 6 7 8 2 3 1) På andras rätt jag styft plär hålla.
- 5 6 7 2 3 1) En sådan pöbel kan upploppa vålla.
- 1 2 3 5 6) Från »svarta tafan» jag ofta lyser.
- 1 6 2 5) Om man mig smakar, man säkert ryser.
- 1 6 2) Ett käril, som rymmer rätt mycket vin.
- 6 2) Hvad som i meter kan delas in.

Sibylla.

Lösningar.

Länk-logografen: Kloroform; klo—lo—o—ro—rof—for—orm—form.

Charaden: Öken.

Iffyllningsgåtan: Runeberg — Vårt land. 1) Romanov, 2) undergå, 3) nässlör, 4) eldfast, 5) Barnaul, 6) Evelina, 7) renhorn, 8) Gotland.

Prokopen: Vrå, rå, ä.

Länkgåtan: Kalif; kal—kali—al—Ali—lif.

Ordgåtan: Ark; aska, rör, kalk.

Vokalförändringsgåtan: Sal, sil, sol, syl, sül.

ENEROTH & C:o
Tekniska Fabriken "GÖTA LEJON"
* * * GÖTEBORG.

rekommendera sitt allmänt erkända
LUTPULVER
— fritt från klor —

Lutpulvret begagnas vid lak eller tvätt i stället för bästa och renaste aska. Användningsättet alldeles samma som med vanlig asklut, och
SÅP-PULVER (fritt från klor).

Sparar **penningar.**
— Sparar **arbete.**
— Sparar **kläder** och ersätter **såpa** eller **tvål**.